

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Україна досягла певного прогресу в наближенні свого екологічного законодавства до європейських стандартів й у створенні дієвого правового механізму його реформування, однак прагнення відповідати всім критеріям членства в ЄС вимагає додаткових зусиль нормотворчого характеру.

Україна взяла на себе міжнародні зобов'язання за Протоколом про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті, ратифікованим Законом України від 1 липня 2015 р. за N» 562-VIII [1], які передбачають потребу створення адекватних і дієвих юридичних механізмів для забезпечення високого рівня захисту довкілля і здоров'я населення, які гарантували б ефективну участь громадськості у стратегічній екологічній оцінці, врахування її позиції в документах, що розробляються для забезпечення подальшого сталого розвитку. Ратифікація вказаного Протоколу забезпечить належне виконання Україною міжнародних зобов'язань відповідно до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті [2].

Питання інтеграції екологічної політики відображені в Стратегії державної екологічної політики та були зазначені в Національному плані дій з охорони навколишнього природного середовища, але на практиці мають обмежений характер через існування різних бар'єрів на рівні законодавства, стратегічного планування, фінансування, традицій управлінської діяльності та створення відповідних інститутів. Необхідність виконання директив ЄС, спрямованих на інтеграцію екологічної політики в галузеві політики, повинна сприяти реалізації принципу інтегралізації екологічної політики в системі державного управління в Україні.

Інтеграція екологічної політики є передумовою збалансованості розвитку України та має стати одним з ключових в екологічній політиці України. За такого підходу визначення та впровадження стратегічних загальнодержавних пріоритетів і заходів забезпечить вищий рівень охорони довкілля. В Україні галузеве законодавство не приділяє належної уваги екологічним питанням, іноді взагалі їх ігнорує. Частково причиною цього є відсутність механізмів та інструментів такої інтеграції. Екологізація галузевих політик має обмежений характер. Інтеграція екологічної складової до програм розвитку галузей є недостатньою та гальмується, оскільки: в чинному законодавстві немає норм, що стосуються екологізації виробництва, а також має місце неузгодженість законодавчих

актів, які регулюють відносини в цій сфері; сприяння та стимулювання виробників до впровадження екологічно чистих виробництв є недостатнім; довгострокові стратегії та програми інтеграції екологічної політики в галузеві політики поки що не розробляють; державна підтримка реалізації екологічних заходів, навіть передбачених державними та галузевими програмами й планами, якщо і здійснюється, то далеко не в повному обсязі.

Усе більшого поширення набуває систематизація реформованого екологічного законодавства у формі кодифікації. Кодифікація будь-якого законодавства як процес зведення до єдності нормативно-правових актів шляхом перероблення їх змісту дозволяє залишити осторонь частину застарілого матеріалу, внутрішню структуру вати і внести відповідний зміст до тієї чи іншої частини майбутнього кодифікованого акта [3, с. 56]. На думку вчених-правознавців, кодифікація екологічного законодавства — одне з актуальних питань сучасної теорії екологічного права, її застосування в реальній практиці законотворення [4, с. 50].

В Україні наявна тенденція постійного розвитку національного екологічного законодавства відповідно до екологічного законодавства інших країн і міжнародно-правових актів. Урахування світового досвіду — необхідний і невід’ємний елемент законотворення, важливий орієнтир під час упровадження правового інституту реформування екологічного законодавства, аналоги якого існують у європейському правовому просторі, проте його бракує в Україні,

Спираючись на зазначене, вважаю за доцільне вдосконалення екологічного законодавства розпочати із внесення змін до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», зокрема з його доповнення розділом «Стратегічна екологічна оцінка», зосередивши увагу на конкретних міжнародно-правових зобов’язаннях, взятих на себе Україною у зв’язку з підписанням Угоди про асоціацію.

Список використаних джерел

1. Про ратифікацію Протоколу про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті : Закон України від 1 лін. 2015 р. № 562-VIII // Відомості Верховної Ради України. — 2015. — 32. — О. 319.
2. Про ратифікацію Конвенції 11 ро оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті: Закон України від 19 берез. 1999 р. № 534-XIV // Відомості Верховної Ради України. — 1999. — № 18. — Ст. 153.
3. Гетьман Є. А. Кодифікація законодавства України: загальна характеристика, особливості, види : монографія / Є. А. Гетьман ; НДІ держ. буд-ка та місц. самоврядування. — Харків, 2012. — 191 с.
4. Гетьман А. П. Кодифікація екологічного законодавства в контексті конституційної реформи // Екологічне право України: система та межі правового регулювання : матеріали Всеукр. наук.-практ. «круглого столу» (м. Дніпропетровськ, 25 верес. 2015 р.). — Дніпропетровськ, 2015. — С. 49-53.

Науковий керівник: к. ю. н., асистент Заверюха М. М.